

Asia: VN/13440/2019

Lausuntopyyntö valtiovarainministeriön asetuksessa säädettäviin kunnan taloustietojen toimittamiseen sovellettaviin tietosisältöihin ja teknisiin kuvauksiin esitettävistä muutoksista koskien tilikautta 2022

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa yleisen lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Uudistetun kuntatalousraportoinnin veloitteiden täyttäminen tarkoittaa Vantaalla mittavaa tietojärjestelmätyötä sekä runsaasti sitoutunutta henkilötyötä. Koska Vantaalla on juuri käyttöönottoaikeessa uusi raportointijärjestelmä, suuri osa kuntataloustilaston uudistuksen edellyttämästä järjestelmäkehityksestä on vasta työn alla ja Vantaa joutuu tuottamaan osan tilikautta 2021 koskevista raporteista manuaalisena työnä. Kuntatalousraportoinnin muutos edellyttää tietojärjestelmäkehityksen lisäksi muutoksia mm. laskentatunnisteisiin, tukipalvelujen vyörytyksiin sekä taloushallinnon prosesseihin. Näiden suunnitteleminen sekä toteuttaminen sitoo henkilöstöresursseja.

Vantaa toivoo, että kuntatalousraportoinnin mittavan uudistamisen jälkeen vuosittaisia muutoksia tehtäisiin erittäin harkitusti sekä kuntien kanssa etukäteen kommunikoiden, koska kaikki muutokset sisältövaatimuksissa edellyttävät joko järjestelmäkehitystä, henkilötyötä tai useimmiten molempia. Asetuksessa esitetyt muutokset aiheuttavat Vantaalle sekä lisätyötä että -kustannuksia, koska joudumme määrittelemään vuotta 2022 varten uudelleen kokonaisuuksia, jotka on juuri muutettu vastaamaan tilikaudelle 2021 asetettuja vaatimuksia.

Muutokset palveluluokitukseen

Käytättehän lausuessanne muutosesityksen numeroa liitteestä 1.

Vantaan näkemyksen mukaan palveluluokitusta sekä palveluluokkien sisältöä tulisi päivittää erittäin harkitusti. Vantaalla on sitoutunut runsaasti resursseja, kun kunnan omat laskentatunnisteet on luokiteltu AURA-käsikirjan palveluluokituksen mukaisesti ja kun tilikauden 2021 asetuksen mukaiset palveluluokat on viety talouden järjestelmiin. Myös tukipalvelujen vyörytysten suunnitteleminen siten, että kaikille palveluluokille kohdistuu oikeat vyörytykset tarkoittaa Vantaan kokoisessa

kaupungissa suuritöistä suunnittelua sekä erittäin isoa manuaalista tallennustyötä talouden järjestelmiin. Uusien palveluluokkien muodostaminen sekä palveluluokkien muuttaminen tarkoittaa tämän työn tekemistä ainakin osittain uudestaan heti seuraavaa tilikautta varten.

Huomionarvoista on myös, että suuri osa palveluluokkiin kohdistuvista muutoksista koskee sosiaali- ja terveydenhuollon alaisia palveluluokkia. Mikäli sote-palvelujen tuottamisvastuu siirtyy hyvinvointialueille vuoden 2023 alusta, nämä vuotta 2022 koskevat muutokset rakennetaan kunnan järjestelmiin ainoastaan yhtä tilikautta varten.

Vantaan näkemyksen mukaan esitetty muutos palveluluokan 3455 Muu opetus- ja kasvatustoiminta (muutosesitys 54), jonka mukaan harrastamisen Suomen mallin kustannukset tulee kohdentaa tälle palveluluokalle tulee olemaan haastava toteuttaa. Kulujen eriyttäminen tällä tasolla luotettavasti kirjanpidosta on työlästä toteuttaa sekä hankalasti automatisoitavissa.

Muutokset eri raportointikokonaisuuksien tietosisältöihin

Käytättehän lausuessanne muutosesityksen numeroa liitteestä 1.

Vantaan näkemyksen mukaan ehdotettu muutos KKYTT-raportointikokonaisuuteen kulttuurifestivaaleja ja -tapahtumia koskien (muutosesitykset 78-81) on ongelmallinen työläytensä vuoksi. Kulttuuritapahtumien ja -festivaalien kustannukset ja tuotot täytyy yhdistellä kirjanpidosta erikseen ja tuottaa jälkilaskentana, minkä vuoksi tämän tiedon automatisointi on käytännössä mahdotonta.

Koko KKYTT-raporttikokonaisuus, joka sisältää erillisiä tietopyyntöjä on Vantaalle työläs. Tiedot eivät pääsääntöisesti ole sellaisenaan raportoitavissa puhtaasti talouden järjestelmistä vaan edellyttävät joko muiden järjestelmien tietojen yhdistämistä tai manuaalista laskentaa. Näiden tietojen automaattinen tuottaminen edellyttäisi uusia rajapintoja tietovarastoon, mikä tarkoittaisi useita tietojärjestelmäprojekteja sekä runsaasti lisäkustannuksia. Nykyisellään kokonaisuuden raportointi xbrl-muodossa edellyttää erillisen syöttöpohjan rakentamista kaupungin raportointijärjestelmään.

Vantaan näkemyksen mukaan TOTT-kokonaisuuteen tulee tehdä vuosittaisia muutoksia erittäin harkiten. Kaikki muutokset TOTT-raporttiin aiheuttavat lisäkustannuksia tietojärjestelmiin tehtävien muutosten vuoksi. Oppimateriaalien ja välineiden sekä kuljetusten kustannusten lisääminen omiksi raportoitaviksi kohdikseen (muutosesitykset 84-85) aiheuttaa muutostyötä.

Kaksivuotisen esiopetuksen kokeilun kustannusten eriyttäminen muusta esiopetuksesta (muutosesitys 66) nähdään ongelmallisena työläytensä vuoksi. Esiopetuksen erottaminen varhaiskasvatuksen kustannuksista on jo nykyisellään osittain laskennallista ja viisivuotiaiden

esiopetuksen kokeilun eriyttäminen aiheuttaa kalliita muutostarpeita. Vantaan näkemyksen mukaan kokeilumuotoisen toiminnan kustannuksia olisi järkevämpää seurata ja raportoida jotenkin muuten kuin kuntataloustilaston kautta.

Muutokset teknisiin määritteisiin ja pakollisuuksiin

Käytättehän lausuessanne muutosesityksen numeroa liitteestä 1.

Vantaalle sektoritiedon tuottaminen KKNR- ja KKTPP-raporteilla aiheuttaa suuria haasteita erityisesti investointien osalta. Sektoritiedon tuottaminen investointituottojen osalta on osoittautunut erittäin hankalaksi toteuttaa tietojärjestelmiin. Vantaa esittää, että sektoritietojen pakollisuutta ei ainakaan laajennettaisi, sillä nykyisissä vaatimuksissa pakollisiksi määriteltyjen sektoritietojen tuottaminen aiheuttaa jo mittavaa tietojärjestelmätyötä sekä muutoksia laskentatunnisteisiin.

Uudet tietotarpeet ja raportointikokonaisuudet sekä niiden aiheuttamat laajennukset muihin raportointikokonaisuuksiin

Käytättehän lausuessanne muutosesityksen numeroa liitteestä 1.

Vantaan näkemyksen mukaan kilpailullisen toiminnan eriytettyjen tuloslaskelmien raportointivaade KILMY (muutosesitys 86) on erittäin ongelmallinen. Kilpailullinen toiminta on eriytetty kirjanpidossa ensimmäisen kerran tilinpäätöksessä 2020. Eriyttämiselvöllisyys on uusi asia ja siitä olisi tullut saada tarkemmat ohjeistukset kuntiin. Eriyttäminen on toteutettu pitkälti jälkilaskentana excel- taulukoissa, minkä vuoksi laskelmat eivät synny sellaisenaan kirjanpidossa. Ne eivät näin ollen ole myöskään nykyisellään automatisoitavissa.

Kilpailullisen toiminnan kustannusten ja tuottojen eriyttäminen kirjanpidossa, epäsuorien kustannusten kohdentaminen ja vyöryttäminen sekä laskelmien laatiminen vaatii jo sellaisenaan todella paljon henkilötyötä sekä mahdollisesti myös tietojärjestelmämuutoksia. Näiden laskelmien automatisoiminen ei ole realistista vuonna 2022.

Kilpailullista toimintaa harjoittavat yksiköt ovat Vantaalla osa peruskunnan toimintaa eivätkä sijoitu liikelaitoksiin. Tämän vuoksi niiden raportointi liikelaitoksen tuloslaskelmakaavalla on hyvin hankalasti automatisoitavissa.

Asetukseen sisältyy vaatimus, että kilpailullista toimintaa harjoittavat yksiköt tulee eritellä ja ilmoittaa TOLT-taulukossa (muutosesitys 13). Nämä yksiköt yhdistetään Vantaalla käytännössä usean eri kirjanpidon laskentatunnisteen avulla eikä niillä ole erillistä yksilöivää tunnusta (yritystunnus) kuten liikelaitoksilla.

Reiterä Terhi
Vantaan kaupunki - Talous ja strategia